

ЗАТВЕРДЖЕНО
Фізичною особою-підприємцем
Клюць Любов'ю Антонівною

10.06.2026

Програма підвищення кваліфікації «Метафоричний Шлях: Інтеграція через Образ»

Авторська програма підвищення кваліфікації практичних психологів із використанням інтегративного підходу, метафоричного консультування та генеративного штучного інтелекту

Обсяг: 30 академічних годин (1 кредит ЄКТС)

Форма навчання: дистанційна

Актуальність програми

Сучасні соціальні виклики, пов'язані з війною, вимушеним переселенням, професійним вигоранням, зростанням тривожних і депресивних станів, кризами особистісного розвитку та необхідністю адаптації до швидких змін, висувають нові вимоги до професійної діяльності практичного психолога. Ефективне психологічне консультування потребує поєднання науково обґрунтованих методів, розвитку професійної гнучкості та використання сучасних цифрових інструментів.

Одним із перспективних напрямів сучасної психологічної практики є інтегративний підхід, який поєднує різні теоретичні концепції та методи відповідно до індивідуальних потреб клієнта. Особливе місце в ньому посідає використання терапевтичної метафори як способу символічного відображення внутрішнього досвіду, усвідомлення емоцій, дослідження особистісних смислів і підтримки психологічних змін.

Поява генеративного штучного інтелекту відкрила нові можливості для психологічної практики. Створення індивідуалізованих візуальних образів за допомогою ШІ дає змогу зробити внутрішній досвід клієнта більш наочним, сприяє розвитку рефлексії, екстерналізації проблеми, пошуку ресурсів і закріпленню позитивних змін. Водночас використання таких технологій потребує професійної підготовки, дотримання етичних принципів і розвитку цифрової компетентності психолога.

Авторська програма **«Метафоричний Шлях: Інтеграція через Образ»** ґрунтується на інтеграції сучасних підходів психологічного консультування, використанні терапевтичної метафори та можливостей генеративного штучного інтелекту як допоміжного інструменту в роботі психолога. Центральним елементом програми є авторська десятисесійна модель консультування, яка забезпечує послідовний шлях від усвідомлення проблеми до інтеграції особистісних змін і формування індивідуального плану подальшого розвитку.

Нормативно-правове підґрунття програми

Програму розроблено відповідно до: Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про повну загальну середню освіту»; Постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» (зі змінами); Професійного стандарту «Практичний психолог закладу освіти»; Етичного кодексу психолога; рекомендацій щодо розвитку цифрової компетентності педагогічних працівників.

Мета програми: розвиток професійної компетентності практичних психологів щодо застосування авторської інтегративної моделі психологічного консультування **«Метафоричний Шлях: Інтеграція через Образ»**, що поєднує використання терапевтичної метафори, сучасних методів психологічної допомоги та генеративного штучного інтелекту для діагностики, психологічного супроводу, трансформації обмежувальних переконань і підтримки особистісного розвитку клієнтів.

Завдання програми

Після завершення навчання слухачі зможуть:

- поглибити знання щодо інтегративного підходу у психологічному консультуванні;
- опанувати концепцію авторської моделі «Метафоричний Шлях»;
- навчитися використовувати терапевтичну метафору як інструмент психологічної діагностики та консультування;
- сформувати навички побудови терапевтичного альянсу;
- опанувати алгоритм проведення десятисесійної моделі консультування;
- навчитися створювати та використовувати індивідуальні ШІ-метафоричні картки у психологічній практиці;
- розвинути навички роботи з внутрішніми конфліктами та обмежувальними переконаннями клієнтів;
- сформувати вміння проектувати індивідуальний маршрут психологічного супроводу;

- удосконалити цифрову компетентність у сфері використання генеративного штучного інтелекту;
- сформувати навички професійної рефлексії, супервізійного аналізу та самооцінювання власної консультативної діяльності;
- забезпечити дотримання професійної етики під час використання цифрових технологій у психологічному консультуванні.

Очікувані результати

Після завершення курсу слухач:

Знає

- теоретичні засади інтегративного консультування;
- психологічні механізми метафори;
- принципи роботи генеративного ШІ;
- структуру авторської методики.

Уміє

- проводити десятисесійну програму;
- створювати терапевтичні образи;
- формулювати професійні промпти;
- працювати з переконаннями;
- інтегрувати образи у процес консультування;
- розробляти план психологічного супроводу клієнта.

Володіє

- алгоритмом проведення консультацій;
- навичками побудови терапевтичного альянсу;
- методикою створення авторської колоди ШІ-метафоричних карток;
- інструментами інтеграції результатів консультування.

Компетентності, що формуються

Загальні компетентності

Після завершення навчання слухач демонструє:

- здатність до безперервного професійного розвитку;
- критичне та системне мислення;
- комунікативну компетентність;
- здатність працювати в команді;
- навички професійної рефлексії;
- цифрову грамотність;
- дотримання принципів академічної доброчесності та професійної етики.

Професійні компетентності

Консультативна компетентність

Здатність здійснювати психологічне консультування відповідно до сучасних наукових підходів та індивідуальних потреб клієнта.

Психодіагностична компетентність

Здатність використовувати метафоричні техніки, образне мислення та інші психологічні інструменти для дослідження емоційного стану, ресурсів і потреб клієнта.

Корекційно-розвивальна компетентність

Здатність планувати та реалізовувати психологічний супровід, спрямований на розвиток ресурсності, трансформацію обмежувальних переконань і підтримку позитивних особистісних змін.

Проектувальна компетентність

Здатність розробляти індивідуальні програми психологічного супроводу, формувати маршрут розвитку клієнта та оцінювати його ефективність.

Цифрова компетентність

Здатність використовувати сучасні цифрові інструменти, зокрема генеративний штучний інтелект, для створення терапевтичних образів, візуалізації психологічного матеріалу та підготовки консультативних матеріалів із дотриманням етичних вимог.

Етична компетентність

Здатність забезпечувати конфіденційність, добровільність участі клієнта, безпечне використання цифрових технологій та відповідність професійним етичним стандартам.

Рефлексивна компетентність

Здатність аналізувати результати власної професійної діяльності, здійснювати самооцінювання та використовувати супервізію для професійного розвитку.

Особливість програми

Авторська програма «Метафоричний Шлях: Інтеграція через Образ» є інтегративною моделлю психологічного консультування, у якій терапевтична метафора використовується як інструмент діагностики, усвідомлення, трансформації та інтеграції особистісних змін. Генеративний штучний інтелект у програмі розглядається не як самостійний засіб психологічної допомоги, а як допоміжний інструмент візуалізації внутрішнього досвіду клієнта, що застосовується під професійним супроводом психолога з дотриманням етичних норм і вимог конфіденційності.

Загальний розподіл годин

Модуль	Лекції	Практичні	Самостійна робота	Разом
Модуль 1. Теоретико-методологічні засади	2	2	2	6
Модуль 2. Діагностика та усвідомлення внутрішнього досвіду	2	4	2	8
Модуль 3. Трансформація та інтеграція особистісних змін	2	6	2	10
Модуль 4. Професійна практика, супервізія та етичне використання ІІІ	1	3	2	6
Разом	7	15	8	30 годин

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Модуль 1. Теоретико-методологічні засади авторської методики (6 годин)

Модуль знайомить слухачів із сучасними підходами до психологічного консультування та обґрунтовує авторську інтегративну модель «Метафоричний Шлях». Розглядаються психологічні механізми роботи з метафорою, образним мисленням і символізацією, місце генеративного штучного інтелекту в психологічній практиці, а також етичні принципи його використання. Учасники отримують базові навички створення терапевтичних образів за допомогою ШІ.

Теми

- 1.1.** Інтегративний підхід у сучасному психологічному консультуванні
- 1.2.** Психологічна метафора як інструмент діагностики та трансформації
- 1.3.** Генеративний штучний інтелект у діяльності практичного психолога

Модуль 2. Діагностика та усвідомлення внутрішнього досвіду (8 годин)

Модуль присвячений першому етапу авторської моделі - екстерналізації проблеми та формуванню терапевтичного альянсу. Слухачі опановують техніки роботи із запитом клієнта, дослідження ресурсів, виявлення внутрішніх конфліктів і обмежувальних переконань. Особлива увага приділяється створенню індивідуальних ШІ-метафоричних карток як інструменту психологічної діагностики та розвитку рефлексії.

Теми

- 2.1.** Метафора запиту
- 2.2.** Метафора ресурсу
- 2.3.** Метафора внутрішнього конфлікту
- 2.4.** Метафора обмежувального переконання

Модуль 3. Трансформація та інтеграція особистісних змін (10 годин)

Модуль спрямований на опанування технологій психологічної трансформації. Учасники навчаються досліджувати походження обмежувальних переконань, організувати діалог між внутрішніми частинами особистості, створювати нові підтримувальні образи та інтегрувати їх у життєвий досвід клієнта. Значна увага приділяється практичному застосуванню авторської десятисесійної моделі консультування.

Теми

- 3.1.** Метафора походження переконання
- 3.2.** Метафора діалогу
- 3.3.** Метафора трансформації переконання
- 3.4.** Метафора шляху
- 3.5.** Метафора бажаного майбутнього
- 3.6.** Метафора дії та «Паспорт Метафоричного Шляху»

Модуль 4. Професійна практика, супервізія та етичне використання ШІ (6 годин)

Модуль має практико-орієнтований характер і спрямований на інтеграцію отриманих знань у професійну діяльність психолога. Слухачі аналізують

консультативні кейси, відпрацьовують алгоритм проведення консультацій, удосконалюють навички створення якісних промптів і терапевтичних образів, знайомляться з принципами професійної етики, цифрової безпеки та відповідального використання генеративного ШІ у психологічному консультуванні. Завершується модуль підсумковою атестацією.

Теми

- 4.1. Аналіз консультативних кейсів
- 4.2. Практикум зі створення терапевтичних ШІ-образів
- 4.3. Професійна етика та цифрова безпека психолога
- 4.4. Супервізійний розбір випадків
- 4.5. Підсумкова атестація та презентація портфоліо

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

Програма підвищення кваліфікації «Метафоричний Шлях: Інтеграція через Образ» реалізується на засадах компетентнісного, інтегративного, практико-орієнтованого та андрагогічного підходів. Організація навчального процесу передбачає активну участь слухачів, поєднання теоретичного матеріалу з практикою та створення умов для професійної рефлексії й обміну досвідом. Особливістю програми є те, що кожен слухач протягом навчання не лише опановує новий консультативний інструментарій, а й проходить власний шлях професійного осмислення авторської моделі, створюючи персональне портфоліо матеріалів.

Організація навчання

Рекомендується реалізовувати програму в очній, дистанційній або змішаній формі.

Кожне навчальне заняття має містити такі структурні компоненти:

- актуалізація попереднього досвіду;
- короткий теоретичний блок;
- демонстрація техніки;
- практичне відпрацювання;
- рефлексія;
- постановка міжсесійного завдання.

Оптимальна тривалість одного заняття - **3 академічні години**.

Методи навчання

Під час реалізації програми рекомендується використовувати:

- інтерактивні мінілекції;
- практикуми;

- демонстраційні консультації;
- аналіз консультативних випадків;
- моделювання консультацій;
- рольові ігри;
- роботу в парах;
- роботу в малих групах;
- супервізійні обговорення;
- рефлексивні вправи;
- роботу із ШІ-метафоричними образами;
- індивідуальні творчі завдання.

Практична спрямованість навчання

Практичні заняття мають становити не менше половини загального обсягу навчального часу.

Кожен слухач повинен:

- створити власний комплект терапевтичних ШІ-метафоричних карток;
- виконати міжсесійні практичні завдання;
- проаналізувати консультативний кейс;
- підготувати власне портфоліо;
- пройти підсумкову рефлексію.

Самостійна робота

Самостійна робота спрямована на закріплення професійних умінь і передбачає:

- опрацювання рекомендованої літератури;
- виконання домашніх практичних завдань;
- створення ШІ-образів;
- ведення рефлексивного щоденника;
- заповнення «Паспорта Метафоричного Шляху»;
- підготовку до підсумкової атестації.

Рекомендації щодо проведення практичних занять

Практичні заняття рекомендується проводити із застосуванням реальних або навчальних консультативних випадків.

Під час практичної роботи необхідно:

- забезпечувати психологічну безпеку учасників;
- використовувати добровільну участь у вправах;
- уникати роботи з актуальними психотравмувальними переживаннями без належної професійної підтримки;
- проводити завершальну рефлексію після кожного заняття.

Використання генеративного штучного інтелекту

Генеративний штучний інтелект використовується як допоміжний інструмент візуалізації внутрішнього досвіду клієнта.

Під час роботи рекомендується:

- використовувати нейтральні формулювання промптів;
- уникати введення персональних даних клієнтів;
- не завантажувати конфіденційні документи;
- пояснювати клієнту роль штучного інтелекту;
- здійснювати професійну інтерпретацію отриманих образів.

Усі психологічні висновки робить психолог, а не система штучного інтелекту.

Етичні рекомендації

Під час реалізації програми необхідно дотримуватися:

- Етичного кодексу психолога;
- принципу добровільності;
- принципу конфіденційності;
- поваги до особистості;
- безоціночного ставлення;
- професійної відповідальності;
- недопущення дискримінації;
- інформованої згоди учасників.

Рекомендації викладачеві

Викладач повинен:

- створювати атмосферу психологічної безпеки;
- забезпечувати партнерський стиль взаємодії;
- підтримувати активність учасників;
- використовувати відкриті запитання;
- демонструвати приклади консультативної роботи;
- проводити супервізійний аналіз вправ;
- підтримувати професійну рефлексію слухачів.

Рекомендується поєднувати теоретичний матеріал із демонстрацією реальних консультативних ситуацій.

Рекомендації слухачам

Для досягнення максимального результату рекомендується:

- регулярно брати участь у всіх заняттях;

- виконувати міжсесійні практичні завдання;
- вести особистий рефлексивний щоденник;
- створювати власне портфоліо терапевтичних образів;
- аналізувати власний професійний досвід;
- брати участь у групових обговореннях;
- дотримуватися правил професійної етики.

Матеріально-технічне забезпечення

Для реалізації програми необхідні:

- мультимедійний проєктор або інтерактивна панель;
- ноутбук або персональний комп'ютер;
- стабільне підключення до мережі Інтернет;
- доступ до сервісів генеративного штучного інтелекту;
- роздаткові матеріали;
- робочий зошит слухача;
- електронне портфоліо учасника.

Методичне забезпечення програми

Реалізація програми здійснюється із використанням:

- робочої програми тренера;
- презентацій до кожного модуля;
- робочого зошита слухача;
- «Паспорта Метафоричного Шляху»;
- збірника консультативних кейсів;
- банку авторських промптів;
- комплекту методичних рекомендацій;
- фонду оцінювальних засобів.